

Mỹ Vay Tiền Tàu Cộng - Nhưng Ai Là Chủ ?

Lê Giang

Thấy hay nhất là câu : tác giả Paul R. La Monica nêu ra một câu ngạn ngữ xưa: “Nếu ngân hàng cho bạn vay một ngàn đô la, ngân hàng là ông chủ của bạn. Nhưng nếu ngân hàng cho bạn vay một triệu đô la, bạn sẽ là ông chủ của ngân hàng” (If the bank lends you a thousand dollars, the bank owns you. But if the bank lends you a million dollars, you own the bank).

Cách đây mấy bữa, tôi có trao đổi với bạn hữu trên Facebook về tình hình kinh tế toàn cầu và chuyện Tàu Cộng trong vòng một thập niên nữa có thể đuổi kịp Hoa Kỳ về tổng thu nhập nội địa (GDP). Nói là có thể đuổi kịp về GDP thôi, chứ về thu nhập trung bình tính trên đầu người thì có lẽ một vạn mùa quýt nữa Tàu Cộng cũng khó

bắt kịp với số dân trên 1,3 tỷ người và hàng trăm triệu người ở vùng nông thôn và miền núi vẫn đang sống dưới mức nghèo khổ.

Theo Quỹ Tiện tệ Quốc tế, thu nhập đầu người (GDP per capita) của Tàu Cộng trong năm 2010 là 4.382 USD, so với của Mỹ là 47.284 USD. Hơn nữa, Hoa Kỳ là một quốc gia có các định chế dân chủ vững chắc, với một nền kinh tế năng động, sáng tạo và luôn tìm ra được chính sách thích ứng với hoàn cảnh, thậm chí với các cuộc khủng hoảng. Trong khi Tàu Cộng duy trì một cơ chế kinh tế tư bản nửa vời, chịu áp lực chi phối quá mạnh mẽ bởi nhà nước độc quyền và vẫn còn chủ yếu dựa vào xuất khẩu, bên cạnh nguy cơ bất ổn về chính trị xã hội luôn hiện hữu.

Tàu Cộng hiện nay là chủ nợ nước ngoài lớn nhất của Mỹ. Trong bài “China: The new landlord of the U.S” trên CNNMoney, ngày 18 tháng 1 năm 2011, phân tích chủ đề này tác giả Paul R. La Monica cho biết Cục Ngân khố Hoa

Kỳ thông báo Tàu Cộng hiện sở hữu 895,6 tỷ đô la trái phiếu kho bạc Mỹ, có nghĩa là giảm từ 906,8 tỷ đô la so với một tháng trước đó và là sự suy giảm đầu tiên giá trị trái phiếu nợ của Trung Quốc kể từ tháng Sáu 2010. Trong một tháng mà giảm giá trị 11,2 tỷ đô la, quả là không nhỏ tí nào! Trong cuộc mạn đàm trên Facebook tôi có nhắc lại nhận xét dí dỏm của một người bạn thân của tôi là Szymon Moldewhaver. Szymon Moldewhaver đã từng là đại diện Văn phòng Thương mại của Mỹ tại Warsaw, Ba Lan.

Szymon Moldewhaver nói với tôi rằng, tớ đưa ra cho cậu một bức tranh đơn giản về chuyện nợ nần giữa Tàu Cộng và Mỹ. Thế này nhé, một thằng Mỹ đầu tư vào Tàu Cộng, ví dụ 1 tỷ đô la. Nhưng hẳn ta cóc thèm mang tiền từ Mỹ vào Tàu Cộng mà lấy ngay tiền của Tàu Cộng qua các tác vụ tài chính từ khoản Tàu Cộng cho Mỹ vay qua việc mua trái phiếu kho bạc Mỹ. Nên nhớ rằng, chính phủ Mỹ khi phát hành trái phiếu không phải lấy tiền chỉ để chi dụng cho các nhu cầu nội địa, mà dành đến 60% cho đầu tư ở

nước ngoài. Số tiền này mang lại lợi nhuận lớn, đặc biệt là từ thị trường Hoa Lục tiềm tàng. Bây giờ ta có một phép tính số học của học sinh cấp 1:

Ví dụ Apple lấy tiền của Tàu Cộng, tận dụng nhân công Tàu rẻ mạt, sản xuất ra một cái iPad cứ cho là 100 đô la chẳng hạn. Sản phẩm được xuất qua Mỹ và nhiều nước khác, bán với giá 500 đô la. Tiền lãi chảy hết vào túi Mỹ. Tàu Cộng nghèo hơn, cho Mỹ giàu hơn vay tiền, còn Mỹ kiếm lợi ngay trên lưng thẳng cho vay, tớ hỏi cậu ai khôn hơn ai? Đây là tớ chưa nói tới việc thẳng đi vay lại là cái thẳng in ra đồng tiền đó. Chỉ cần nó phá giá một tý thôi, giá trị trái phiếu có thể mất đi vài trăm triệu đô la, nếu không nói đến vài tỷ, trong chốc lát!

Ông bạn tôi cười thích thú và thêm rằng, kinh doanh tiền tệ trên thế giới khó ai khôn ngoan và điểm đàng hơn tư bản Mỹ! Không lâu sau cuộc chuyện trò trên đây, thực tế đã chứng minh điều người bạn tôi phác họa là đúng.

Vào tháng 10 năm ngoái Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (The Federal Reserve System), viết tắt là Fed (cũng có thể hiểu tương tự như Ngân hàng trung ương) đã thông báo một chương trình có biệt hiệu là QE2.

Đây là chính sách được gọi là nới lỏng định lượng, trong đó Fed công bố kế hoạch mua lại 600 tỷ đô la trái phiếu kho bạc dài hạn từ tháng 10 năm 2010, nhằm mục đích cung cấp vốn mới, hỗ trợ nền kinh tế các khoản tín dụng rẻ.

Ngay sau khi Fed công bố, Tàu Cộng đã cao giọng chỉ trích chương trình QE2 này.

Kế hoạch mua lại trái phiếu của Fed dẫn đến một đồng đô la yếu hơn và lãi suất cao hơn, do đó làm giảm giá trị trái phiếu kho bạc mà Tàu Cộng đang nắm giữ, như chúng ta đã thấy ở trên.

Trong ngày thứ Tư, 27 tháng 4 năm 2011, Cục Dự trữ Liên bang Mỹ đã ấn định tỷ lệ lãi suất

nằm trong khoảng 0-0,25 phần trăm và tuyên bố giữ nguyên quyết định mua lại trái phiếu với tổng số tiền 600 tỷ đô la.

Giám đốc Fed, ông Ben Bernanke, tại buổi họp báo cùng ngày cho biết Ủy ban Thị trường Mở đã có quyết định đầu tiên cho việc duy trì chính sách tái đầu tư các quỹ từ chứng khoán.

Sau cuộc họp hai ngày trước đó, Fed kết luận rằng, “sự phục hồi kinh tế Mỹ đang ở tốc độ vừa phải, và tình hình thị trường lao động cải thiện dần dần”; “Sự gia tăng lạm phát, đặc biệt là việc tăng giá nguyên liệu trong thời gian gần đây, có vẻ như là quá độ. Tình hình thị trường bất động sản vẫn còn yếu”. Quyết định về tỷ lệ lãi suất trên phù hợp với những gì các nhà phân tích đã dự đoán, và không gây ra phản ứng nào lớn. Tuy nhiên sự chú ý của thị trường trong khi chờ quyết định của Fed đã tập trung vào cái khác, cụ thể là, điều gì tiếp theo chương trình mua lại trái phiếu mà trên thực tế là in thêm tiền để bơm vào

nền kinh tế 600 tỷ đô la..

Ông Bernanke nói thêm rằng, kết thúc chương trình mua lại trái phiếu dài hạn với giá trị 600 tỷ đô la vào tháng 6 này, Fed sẽ tiếp tục theo dõi khối lượng đầu tư vào trái phiếu kho bạc trong ánh sáng của các thông tin mới nhất, sẵn sàng điều chỉnh đầu tư trái phiếu ở mức tốt nhất nhằm bảo đảm việc làm tối đa trong nền kinh tế Hoa Kỳ và ổn định giá.

Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Giám đốc Fed, Ben Bernanke, có mặt và kết thúc một cuộc họp báo.

Chưa biết phản ứng mới của Tàu Cộng với quyết định mới của Fed. Tuy nhiên để ứng phó, Tàu Cộng có thể phải bắt đầu bán trái phiếu nợ ra. Ngoài ra, người ta cho rằng, **Tàu Cộng đang tìm cách đa dạng hóa trái phiếu nợ của ngân hàng trung ương và có thể chuyển sang trái phiếu khu vực đồng euro**, một ngoại tệ mạnh nhưng tính ổn định đang đặt trước nhiều dấu hỏi

khi hàng loạt các nước khu vực đồng euro như Hy Lạp, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Ireland... đang vật lộn với khủng hoảng nợ công.

Cũng có người tin rằng Tàu Cộng đã sử dụng các đại lý tại Vương quốc Anh để vực giá trị kho bạc lên. Giá trị hàng hoá sẽ hiển thị trên các cổ phiếu của Vương quốc Anh, không phải của Tàu Cộng. Một câu đố câu hỏi đặt ra là trong tương lai, nếu Hoa Kỳ sẽ tiếp tục phát hành trái phiếu kho bạc mới, thì Tàu Cộng có tiếp tục mua nữa hay không? Cái khó nằm ở chỗ là Tàu Cộng vẫn phải mua, vì Hoa Kỳ là thị trường xuất khẩu quan trọng và lớn nhất của Tàu Cộng, là “**căn cứ địa**” bảo đảm công việc làm cho hàng chục triệu, nếu không nói là hàng trăm triệu người lao động Trung Hoa. Một biến động lớn trên thị trường lao động sẽ là một thảm hoạ cho ổn định xã hội, điều mà các nhà lãnh đạo Bắc Kinh không bao giờ muốn xảy ra, bằng mọi giá.

Trong cuộc chơi khó khăn này, anh Mỹ có vẻ như được nước, tha hồ mè nheo, ông ọ rằng, anh cho vay thì tôi mới có tiền trả hàng hoá, còn Tàu Cộng dù rất khó chịu, phàn nàn anh Mỹ khôn thì vừa thôi, đừng quá đáng. Nhưng rồi cuối cùng Tàu Cộng cũng phải đồng ý nếu cò kè được lãi suất cao hơn. Trừ phi anh Mỹ không muốn vay thêm!

Kiểu gì thì bác Sam nhà ta vẫn đứng ở thế lợi hơn.

Kết thúc bài báo đã dẫn trên CNNMoney, tác giả Paul R. La Monica nêu ra một câu ngạn ngữ xưa: **“Nếu ngân hàng cho bạn vay một ngàn đô la, ngân hàng là ông chủ của bạn. Nhưng nếu ngân hàng cho bạn vay một triệu đô la, bạn sẽ là ông chủ của ngân hàng”** (If the bank lends you a thousand dollars, the bank owns you. But if the bank lends you a million dollars, you own the bank).

Nghe ra có vẻ điều cốt và hài hước quá!

Chủ nghĩa Tư bản và Cách bóc lột kiểu mới

Cách đây hơn mười năm, một thầy giáo của tôi nói rằng chủ nghĩa tư bản đã phát triển đến một mức rất tinh vi. Nếu trước kia các chủ đồn điền phải dùng gậy ba-tong để bóc lột công nhân bản xứ, bây giờ việc bóc lột diễn ra ở tầm mức quốc gia. Ông lấy ví dụ thời những năm 70-80 Nhật đã mua rất nhiều tài sản ở Mỹ, kể cả trái phiếu chính phủ vì Nhật có thặng dư mậu dịch lớn với Mỹ giống như Tàu Cộng bây giờ. Thế rồi năm 1985 Mỹ đã buộc Nhật phải ký vào Plaza Accord để đồng Yen lên giá hơn 50% so với đồng USD trong hai năm sau đó. Điều này tương đương với tất cả các khoản đầu tư trước đây của Nhật vào Mỹ bị mất giá hơn một nửa, cũng có nghĩa là Mỹ đã “bóc lột” Nhật một cách trắng trợn bằng cách “quỵ” 50% số nợ với Nhật. **Hơn 20 năm sau, Tàu Cộng đã thế chân Nhật trở thành “chủ nợ” lớn nhất của Mỹ.** Có điều những nỗ lực của Mỹ trong suốt giai đoạn 2000-2006 không làm Tàu Cộng nhượng bộ và đồng yuan chỉ được thả lỏng một phần và cho lên giá từ từ so với USD trong 2 năm gần đây. Điều đáng nói là dù đồng yuan đã

bắt đầu lên giá, thặng dư mậu dịch của Tàu Cộng với Mỹ vẫn tiếp tục gia tăng và những số liệu gần đây cho thấy gần như toàn bộ thâm hụt ngân sách của Mỹ đều được tài trợ từ nguồn này. Hiện tại dự trữ ngoại hối của Tàu Cộng đã gần đạt 2 ngàn tỷ USD. Thử tưởng tượng nếu Mỹ thành công trong việc làm USD mất giá khoảng 50% so với đồng yuan như đã làm với Nhật năm 1985, **số tiền Tàu Cộng bị “quật” sẽ tương đương với 10 năm GDP hiện tại của Việt Cộng.**

Vậy tại sao Tàu Cộng không chuyển dự trữ ngoại tệ của mình sang các đồng tiền khác hay vàng? Hay đơn giản hơn là ngừng không tăng dự trữ ngoại tệ nữa vì đã quá đủ để đảm bảo an toàn cho cán cân thanh toán? Vấn đề là bản thân Tàu Cộng muốn giữ tỷ giá của đồng yuan với đồng USD cố định vì Mỹ là thị trường xuất khẩu quan trọng nhất. Theo cách nói của một số nhà kinh tế thì Tàu Cộng đã “**hối lộ**” cho dân Mỹ thông qua chính sách tỷ giá để họ tiếp tục mua hàng của Tàu Cộng. Cái lợi mà Tàu Cộng

được trong ván bài kinh tế này không phải là 2 ngàn tỷ USD dự trữ ngoại tệ mà Tàu Cộng biết sẽ mất một phần trong tương lai. Mục tiêu của Tàu Cộng chính là tăng trưởng kinh tế thông qua con đường xuất khẩu, đây là điều cần thiết để Tàu Cộng giữ xã hội ổn định và là phương tiện để đạt được các mục tiêu chính trị khác. Có nghĩa là Tàu Cộng chấp nhận sẽ bị quít nợ trong tương lai, hay nói cách khác sẵn sàng để Mỹ “bóc lột”. Không chỉ bị “bóc lột” vì khoản cho vay của mình sẽ mất giá khi đồng yuan lên giá, người dân Tàu Cộng hiện tại đang bị bóc lột trên một khía cạnh khác. Họ buộc phải giảm tiêu dùng và tăng tiết kiệm cá nhân vì chính sách quản lý vĩ mô méo mó của chính quyền Tàu Cộng. Mỗi đô la thêm vào dự trữ ngoại tệ quốc gia đều có đóng góp của những công nhân Tàu Cộng làm việc trong các xí nghiệp sản xuất hàng xuất khẩu. Đây có thể coi là một loại thuế trá hình đánh lên thu nhập của những người công nhân này và lên cả lợi nhuận của các doanh nghiệp xuất khẩu. Bên cạnh đó, mọi người dân Tàu Cộng đều phải giảm tiêu dùng

các loại hàng hóa nhập khẩu vì chính sách tỷ giá thấp của chính phủ. Họ đang bị “bóc lột” gián tiếp thông qua dự trữ ngoại tệ mà có lẽ nhiều người không biết và không đồng ý.

Năm 1985, Reagan và Volcker đã ép buộc thành công Nhật chấp nhận đồng Yen lên giá để giải quyết vấn đề thâm hụt mậu dịch của Mỹ và nguy cơ khủng hoảng tài chính. Bush và Greenspan đã không làm được như vậy với Tàu Cộng, để rồi cuộc khủng hoảng hiện tại nổ ra. Tất nhiên người Mỹ phải chịu hậu quả đầu tiên, nhưng không ai tiên liệu được cuộc khủng hoảng này sẽ dừng lại ở đâu. Nếu khoảng tháng 9-10/2008 “mất bão” cuộc khủng hoảng nằm ở Mỹ thì hiện tại có vẻ nó đã chuyển sang các nước Đông Âu, và nhiều người dự báo nó sẽ đi dần sang phía Đông. Có thể Tàu Cộng sẽ trắng tay trong ván bài kinh tế-chính trị vẫn “chơi” lâu nay. Ngược lại nếu Tàu Cộng khéo léo và may mắn, họ sẽ xoay chuyển được **global geopolitical landscape** theo một hướng mới có lợi hơn cho mình. Đó có lẽ là bản chất dân tộc

Tàu Cộng, sẵn sàng nhịn ăn nhịn mặc, bị bóc lột và khinh rẻ trong thời gian dài để vùng lên đúng lúc. *Có điều chiến lược này rất rủi ro và người lãnh đạo phải sẵn sàng hy sinh lợi ích của cả dân tộc trong một (vài) thế hệ để có được cơ hội*

“thắng làm vua”...